
Nyhetsbrev från EU-projektet **Libraries for All – ESME** Mars 2010

Hej!

I EU-projektet **Libraries for All – ESME (European Strategy for Multicultural Education)** utvecklar vi modeller för mångspråkiga och interkulturella bibliotek och vill lyfta fram goda exempel på mångkulturell biblioteksverksamhet som kan inspirera andra.

Libraries for All – ESME är ett tvåårigt projekt inom EU:s program för livslångt lärande/Grundtvig och pågår fram till september 2010. I projektet samarbetar folkbibliotek och föreningar som arbetar med frågor som rör invandring och integration i Sverige, Tjeckien, Tyskland och Österrike. Här i Sverige är Immigrantinstitutet i Borås svensk projektpartner och Biskopsgårdens bibliotek i Göteborg är vårt svenska modellbibliotek.

Goda lärande exempel

Som inspirationskälla för biblioteken har vi under rubriken BEST PRACTICES på ESME-projektets webbplats www.librariesforall.eu samlat goda exempel på hur bibliotek världen över arbetar med att utveckla just mångspråkiga bibliotek och interkulturella mötesplatser och överbrygga digitala klyftor.

Mångspråkig referensgrupp

En viktig del i projektet bygger på arbete med referensgrupper. På Biskopsgårdens bibliotek har vi bildat en mångspråkig referensgrupp där biskopsgårdsbor från de största språkgrupperna bjuds in att vara med och påverka utvecklingen av biblioteket i samarbete med bibliotekarierna. I Biskopsgårdens referensgrupp finns idag åtta språk representerade: arabiska, bosniska/kroatiska/serbiska, finska, kurdiska, persiska, turkiska, somaliska och svenska. Referensgruppen träffas fyra gånger per termin och sedan juni 2009 haft vi haft sex möten. Nu i mars inleds utvärderingen av referensgruppssamarbetet.

Interkulturella program

På de medverkande modellbiblioteken i Sverige, Tjeckien, Tyskland och Österrike är vi nu i full gång med genomförande och utvärdering av interkulturella program och erfarenheterna kommer bland annat att lyftas fram i en manual som kommer att publiceras på projektets webbplats. Parallellt med programutvecklingen satsar de medverkande biblioteken på inköp av media som kan stödja nyanländas språkinlärning och integration och inköp av media på flera språk för att stödja aktiv flerspråkighet och kontakten med hemlandet.

Axplock från modellbiblioteken i Sverige, Tjeckien, Tyskland och Österrike

SVERIGE: Biskopsgårdens bibliotek

Biskopsgårdens bibliotek är ett av nio stadsdelsbibliotek i Göteborg som ingår i den föredömliga göteborgsmodellen VIDARE/ViL med lärmiljöer för vuxna på biblioteken. Inom VIDARE/ViL erbjuder bibliotekets studiebibliotekarie bland annat grundläggande datorkurser, språkcafé på svenska för nyanlända i samarbete med Svenska kyrkan och läxhjälp för alla åldrar i samarbete med Röda Korsets Ungdomsförbund och Medborgarskolan.

Språkcafé – en ypperlig idé!

TJECKIEN: Prags stadsbibliotek

Språkkurs på Prags stadsbibliotek

I Libraries for All – ESME har vi byggt vidare på detta utmärkta koncept och erbjuder sedan juni 2009 bland annat språkcaféer på flera språk (engelska, kurdiska) och sedan november 2009 ges datorkurser särskilt riktade till kvinnor. Vi emotser nu resultatet av utvärderingarna.

Under hösten 2009 satsade biblioteket bl.a. på att bjuda in författare och journalister som tar upp interkulturella frågor: Zack O'Yeah, Renzo Aneröd, Helena Munther och Douglas Foley inspirerade både ungdomar och vuxna. Nu närmast ser vi fram emot besök av Susanna Alakoski onsdagen den 24 mars. Under våren ser vi också fram emot världsfilmvisningar på biblioteket med filmsamtal efteråt enligt samtalsmetoden Tala film – tala liv som utvecklats i samarbete mellan Svenska kyrkan och Sensus. På begäran av boende i Biskopsgården anordnas brandinformation-kvällar i repris i samarbete med Räddningstjänsten. Den 17 april blir det vårfest – en familjelördag med bl.a. barnteater, musik och workshops för både stora och små. En serie tvåspråkiga sagostunder i samarbete med förskolorna i Biskopsgården som dramatiserar Bockarna Bruse på åtta språk löper hela våren på Folkets Hus.

På Prags stadsbibliotek har man översatt bibliotekets informationsmaterial till sju språk (engelska, kinesiska, mongoliska, ryska, tyska, ukrainska och vietnamesiska), vidare erbjuds datorkurser på kvällstid och likaså språkkurser i tjeckiska för invandrare. För barn anordnas en helg på temat "Mitt hem", av föreningen Berkat, där barn bjuds in att illustrera och prata om relationen till ursprungslandet och Tjeckien. Barnens illustrationer kommer att ingå i en konstutställning av pragbor med utländsk bakgrund som visas i september på Prags stadsbibliotek.

TYSKLAND: stadsdelsbiblioteken Gallus och Sindlingen i Frankfurt

Barn och föräldrar i fokus

På de två modellbiblioteken i Frankfurt satsar man framför allt på att stödja barns första- och andraspråkutveckling med föräldrar och familjer som främsta målgrupp. Biblioteken erbjuder särskilda

biblioteksvisningar där bibliotekarierna visar föräldrarna hur de kan använda bibliotekets material för att stödja barnens språkutveckling. På de båda biblioteken har man skapat en särskild “Parents’ Library Collection” med broschyrer och böcker för föräldrar och bilderböcker för barn på flera språk. Experter bjuds in att läsa högt på flera språk på särskilda familjedagar och man har tagit fram särskilda “action boxes” som innehåller en bok på flera språk och material som underlättar barnens förståelse och kreativitet.

ÖSTERRIKE: Götsis bibliotek

På modellbiblioteket Götsis har man bland annat dragit igång ett språkprojekt som kallas “Tyska till frukost” som vänder sig till kvinnor med invandrarbakgrund. Det är en informell frukost som anordnas en gång i veckan på biblioteket där deltagarna läser om olika ämnen och får möjlighet att bekanta sig med närområdet och diskutera seder och bruk i det nya landet.

Seminarier

De regionala projekten i Sverige, Tjeckien, Tyskland och Österrike anordnar också en serie seminarier där bibliotekarierna och andra interkulturellt yrkesverksamma ges möjlighet att reflektera över hur man kan utveckla mångspråkiga bibliotek och interkulturell biblioteksservice och dela med sig av idéer och erfarenheter. I höstas anordnade vi en workshop på Biskopsgårdens bibliotek på temat Användarperspektiv där bibliotekarierna från flera bibliotek i Göteborg delade

med sig av sina erfarenheter och tips på skyltning och organisering. Nu planerar vi ett seminarium i augusti 2010 där vi presenterar våra samlade projekterfarenheter och utvärderingsresultat.

Samarbete med interkulturella EU-projekt i Västsverige

Här i Västsverige har Libraries for All- ESME nära samarbete med Kultur i Väst Regionbibliotekets kompetensutvecklingsprojekt **Det mångspråkiga biblioteket - utveckling av interkulturella mötesplatser**, ett EU/ESF-projekt, och personal från Biskopsgårdens bibliotek och Immigrantinstitutet deltar i projektets alla tre delar: expertkursen, kulturpedagogiken och ledningskursen. Den 21 april kommer Det mångspråkiga bibliotekets expertkurs att förläggas till Immigrant-institutet i Borås och en av programpunkterna kommer då att handla om närradio på olika språk i Västsverige och samarbete mellan närradion och biblioteken.

Vi samarbetar också med mobilitetsprojektet **Creative Approaches to Intercultural Competence (CAIC)** där biblioteken i Bergsjön, Kortedala, Gunnared och Lärjedalen i nordöstra Göteborg besöker partners i sju andra europeiska länder för att utbyta erfarenheter med varandra och utveckla sitt interkulturella arbete.

IFLA & Bok&Bibliotek

I augusti går den internationella bibliotekskonferensen IFLA av stapeln i Göteborg och 3500 bibliotekarier från hela världen förväntas då komma hit. Vi har ansökt om att få medverka med posters och proposals både på IFLA:s konferens i Göteborg och på satellitmötet i Köpenhamn som fokuserar på mångkulturella bibliotek. Hittills har vi fått positivt besked om att vi tillsammans med Det mångspråkiga biblioteket får presentera vårt paper "Reading — what to purchase, and why?" på IFLA-konferensen i Göteborg. Vi planerar också att delta på bokmässan 2010 tillsammans med Det mångspråkiga biblioteket och på inspirationsdagar under hösten.

Varmt välkommen att besöka Biskopsgårdens bibliotek i Göteborg & Immigrantinstitutet i Borås!

Med vänliga hälsningar

Randi Myhre
Projektsamordnare

Projektet genomförs med ekonomiskt stöd från Europeiska kommissionen. För uppgifterna i denna publikation som är ett nyhetsbrev ansvarar endast upphovsmannen. Europeiska kommissionen tar inget ansvar för hur dessa uppgifter kan komma att användas.